

Hoofdstuk 5

Internationalisering van de Vlaamse economie stimuleren

Flanders Investment & Trade (FIT), het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen beheert het merendeel van de middelen voor de begeleiding, de ondersteuning en de stimulering van Vlaamse ondernemers bij hun internationaliseringsprojecten. Tevens wil het ook buitenlandse ondernemers overtuigen om te investeren in Vlaanderen. De financiering van internationaliseringsprojecten kan via PMV gebeuren. Het Enterprise Europe Network (EEN) is een initiatief van de Europese Commissie om kmo's te informeren en adviseren.

1. Beleidskredieten Flanders Investment & Trade (FIT)

FIT beheert vier generieke types van financiële steun aan kmo's die willen internationaliseren en een subsidie voor een internationaal maatwerkproject en een subsidie starterspakket voor startende exporteurs. Daarnaast ondersteunt FIT ook collectieve projecten van ondernemersorganisaties en gemengde kamers van koophandel. Bij de begrotingsopmaak 2025 werd een totaalbudget van 10,656 miljoen euro voorzien voor subsidies.

1.1 Subsidies ter bevordering van internationaal ondernemen

In 2024 werden voor dit subsidie-instrument 2.068 dossiers goedgekeurd voor een totaalbedrag van 9.646.175,48 euro. Het budget voor de bevordering van internationaal ondernemen voor 2025 bedraagt 9.732.000 euro.

De volgende types van projecten kunnen via continue indiening digitaal aangevraagd worden via MyFIT:

- Prospectiereizen buiten de EER;
- Deelname aan buitenlandse beurzen of niche-evenementen;
- Ontwikkeling en vertaling van digitale commerciële bedrijfscommunicatie;
- de oprichting van een buitenlands prospectiekantoor;
- Internationale maatwerkprojecten.

Naast bedrijven kunnen ook (gemengde) kamers van koophandel, ondernemersorganisaties en samenwerkingsverbanden van dit systeem gebruik maken.

In 2020 lanceerde FIT een nieuw subsidietype specifiek op jonge startende exporteurs gericht, nl. het starterspakket internationalisering. Er werden in 2024 voor de eerste keer 4 oproepen georganiseerd (maart-augustus-september-november). Aangezien de goedgekeurde projecten van november 2024 betrekking hebben op uitvoering in 2025 werd de goedkeuring van de november oproep op het budget van 2025 opgenomen. Er werd in 2024 2.376.000 euro toegekend en uitbetaald voor de starterspakketten internationalisering.

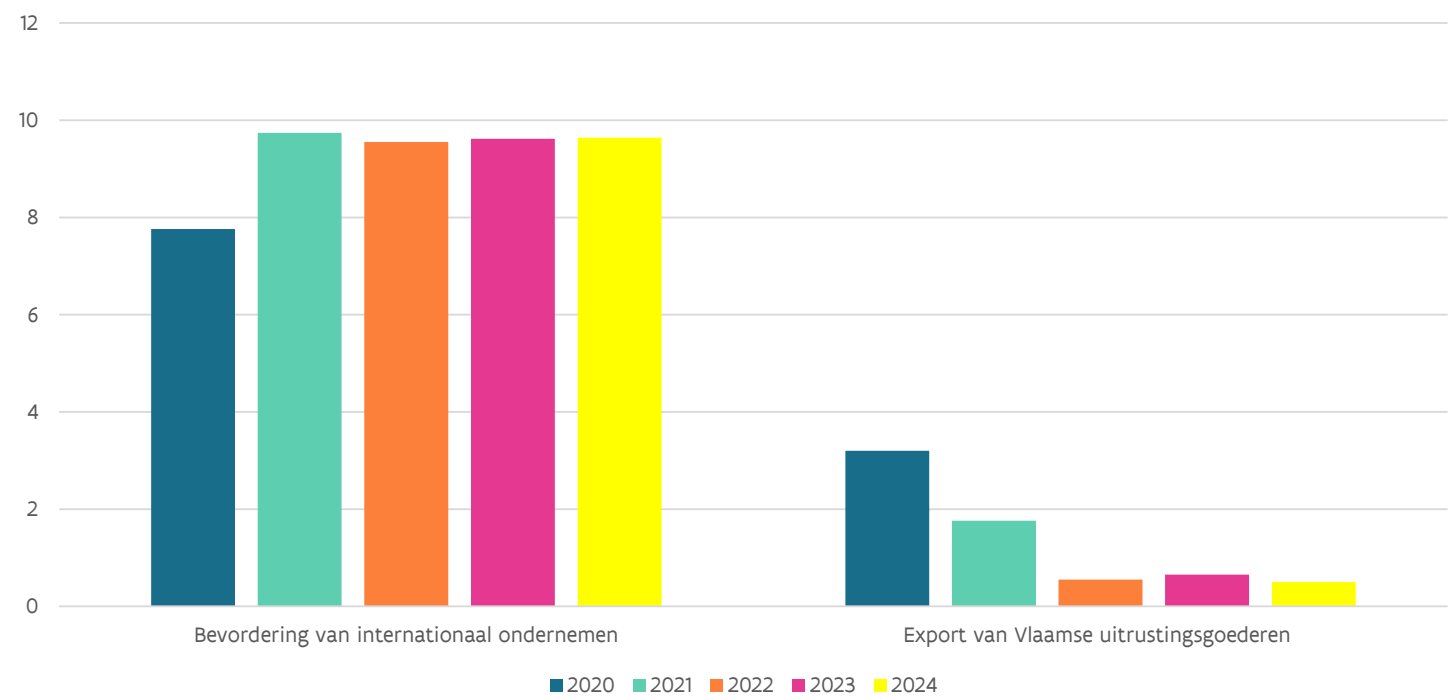
In de voorgaande jaren zijn er tijdelijke instrumenten in het leven geroepen i.f.v. internationale gebeurtenissen (Corona, Brexit) met bijkomende (Vlaamse/Europese) subsidies. Deze zijn finaal afgesloten op 31 december 2023. Voor 2024 was dus geen extra budget meer voorzien in de begroting voor extra Corona- of Brexit-ondersteuning.

1.2 Uitvoer van uitrustingsgoederen

In het verleden konden Vlaamse bedrijven een subsidie bij de uitvoer van uitrustingsgoederen aanvragen bij FIT. De eindklant in een ontwikkelingsland (volgens de OESO-consensus) geniet zo een rechtstreekse korting op de aankoop van uitrustingsgoederen en Vlaamse leveranciers blijven concurrentieel. Sinds 2021 zijn de subsidies voor de uitvoer van uitrustingsgoederen uitdovend. Voor dit steuninstrument kunnen geen nieuwe

aanvragen of verlengingen meer goedgekeurd worden. Er werden in 2024 nog wel aan acht Vlaamse kmo's uitbetaald voor een totaalbedrag van 502.315,0 euro op basis van eerder aangegane verbintenissen.

Figuur 33 Overzicht beleidskredieten FIT 2018 – 2023 (miljoen euro)

1.3 Ondernemersorganisaties, gemengde Kamers van Koophandel en samenwerkingsverbanden

Van 1 januari 2022 tot eind 2026 bundelt FIT de krachten met 17 structurele partners om de internationalisering van Vlaanderen te versterken. Het gaat onder meer om sectorfederaties, ondernemersorganisaties, (speerpunt)clusters, bilaterale Kamers van Koophandel en incubatoren. FIT gaat zo een lange termijnrelatie aan met partners en versterkt de samenwerking. Inspanningen om Vlaamse bedrijven te ondersteunen op buitenlandse markten, en om investeerders naar Vlaanderen te halen en hier te houden, renderen beter als ze gezamenlijk gebeuren. Als we de internationalisering van de Vlaamse economie willen versnellen, moeten we gaan voor een duurzame impact. Daarom engageert FIT zich samen met de partners om via deze partnerschappen de internationaliseringsstrategie Vlaanderen Versnelt! uit te voeren waarvan een update 2021-2025 op de Vlaamse Regering werd gebracht in 2021. De cofinanciering van de partnerschappen is gelijk verdeeld tussen de partners en FIT. De selectie van de partners gebeurde na een oproep in 2021. Het budget voor 2025 bedraagt voor dit instrument 924.000 euro. Ondernemersorganisaties, gemengde kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden die niet onder de structurele financiering vallen, kunnen gebruik maken van het subsidiesysteem ter bevordering van het internationaal ondernemen.

Bron: Visie, ambitie & suggesties voor de internationalisering van de economie, Flanders and Trade

2. Werkingsmiddelen FIT voor het binnen- en buitenlands FIT-netwerk

Verder kunnen zowel bedrijven die internationaal actief (willen) zijn als buitenlandse investeerders ook rechtstreeks een beroep doen op dienstverlening van FIT. Voor deze dienstverlening en voor prospectie in binnen- en buitenland is een budget van 53,99 miljoen euro aan werkingsmiddelen ter beschikking bij begrotingsopmaak 2025. Dit bedrag bevat de budgetten voor personeel en huisvesting van 59 kantoren in het buitenland, personeel en kantoren in het binnenland én de werkingsmiddelen voor de organisatie van groepsacties, marketing en lokale acties.

2.1 Een wereldwijd netwerk

A. Aantrekken van buitenlandse directe investeringen naar Vlaanderen

Er wordt zeer gericht gezocht naar potentiële investeerders in het buitenland, zowel in de klassieke landen van herkomst van buitenlandse investeerders, als in nieuwe groeilanden. De prospectie naar investeerders is gericht op bedrijven die met hun activiteit het Vlaamse economische weefsel kunnen versterken. FIT begeleidt nieuwe buitenlandse investeerders en geeft in samenwerking met het VLAIO, advies op maat over alle aspecten van een nieuwe of uitbreidingsinvestering.

B. Stimuleren van internationaal ondernemen vanuit Vlaanderen

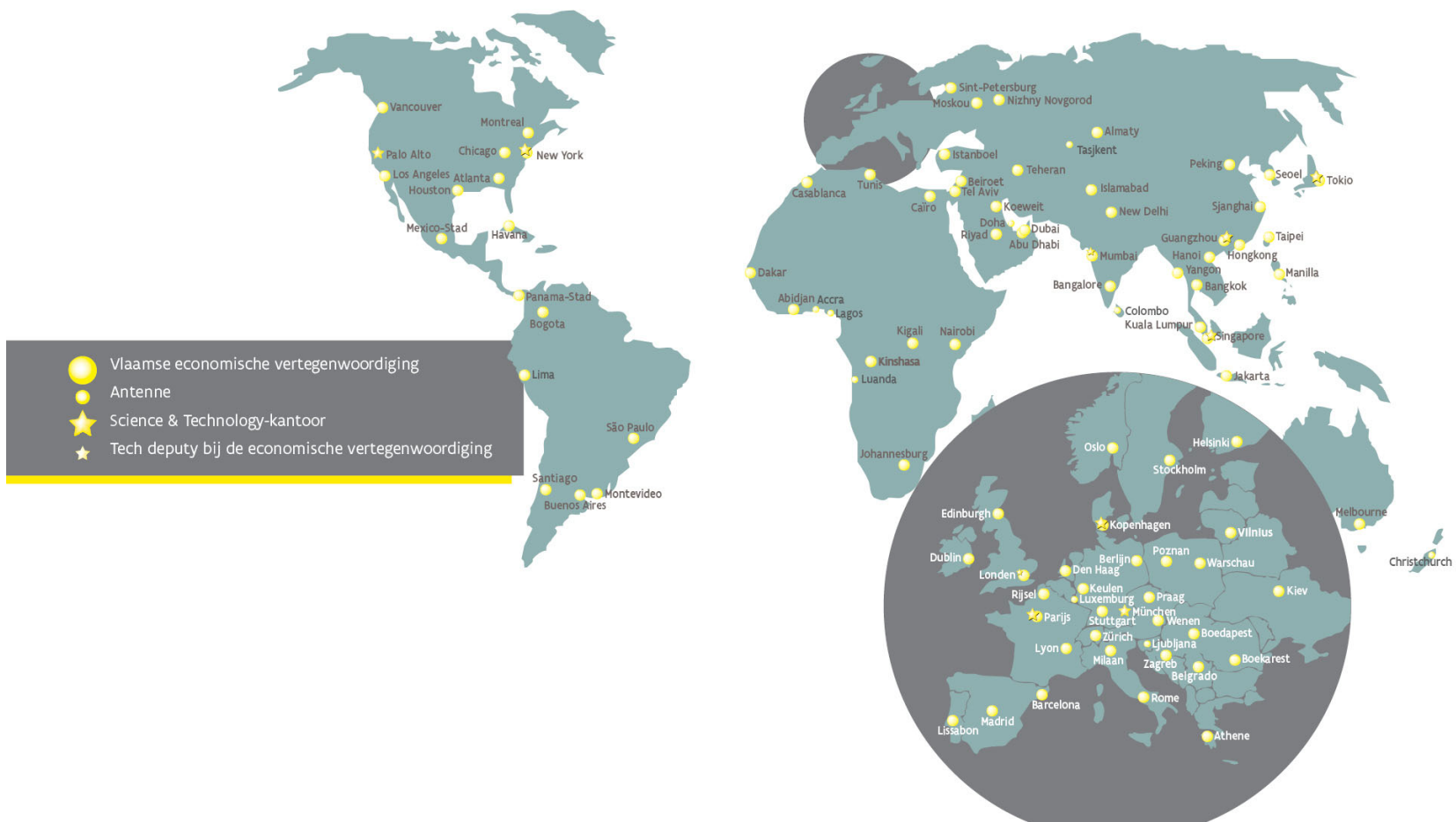
FIT geeft Vlaamse ondernemers informatie en advies over internationale markten, en begeleidt hen in de zoektocht naar goede partners. Kortom, het agentschap versterkt Vlaamse kmo's in hun internationale groei.

C. Een netwerk in het buitenland

FIT is op ongeveer 100 plaatsen in de wereld actief, via eigen kantoren of antennes, of via de kantoren van Wallonië of Brussel met wie een samenwerkingsakkoord bestaat. FIT heeft 178 eigen personeelsleden in het buitenland die proactief opportuniteiten voor Vlaamse ondernemers signaleren, buitenlandse potentiële investeerders opsporen en informatie en advies verstrekken aan Vlaamse bedrijven.

Ook onze 10 Science & Technology kantoren in innovatie-hotspots wereldwijd maken deel uit van ons buitenlandnetwerk. Dit team verstrekt bovendien de technologische expertise, kennis en werking van FIT door nauwe samenwerking met collega's in binnen- en buitenland waardoor we nog sterker staan om de bedrijfswereld bij te staan.

Figuur 34 Wereldwijde netwerk van FIT

D. Een netwerk in het binnenland

FIT heeft dankzij de inbedding in lokale ecosystemen van bedrijven en economische actoren een sterke aanwezigheid in Vlaanderen via onze regionale desks. Onze diensten zijn ontworpen om bedrijven te helpen groeien en bloeien op internationale markten met behulp van gelaagde ondersteuning en relevante informatie.

E. Advies en begeleiding op maat van Vlaamse bedrijven

We investeren volop in verdieping en uitbreiding van klantkennis om onze dienstverlening nog beter af te kunnen stemmen op de individuele noden en wensen van de bedrijven. Jaarlijks worden duizenden dossiers behandeld en talrijke b2b-programma's georganiseerd in het buitenland.

F. Een actieprogramma voor Vlaamse bedrijven

FIT zet resoluut in op acties waarmee we de grootst mogelijke toegevoegde waarde kunnen bieden aan onze bedrijven en ecosystemen. We willen impactrijke en gefocuste events creëren waarbij de Vlaamse sterktes gelinkt worden aan de noden en opportuniteiten in het buitenland. We zoeken daarbij bewust naar synergieën tussen onze kernopdrachten, enerzijds het helpen internationaliseren van Vlaamse bedrijven en anderzijds het aantrekken van kwaliteitsvolle investeringen naar Vlaanderen. Op ons actieprogramma staan groepszakenreizen, internationale beurzen en conferenties, fysieke en digitale contactdagen met aankopers en beslissingnemers en informatiesessies over kansrijke markten en sectoren.

Op [Verover de wereld](#), het in april 2019 gelanceerde webplatform van Flanders Investment & Trade, vinden Vlaamse bedrijven verder een overzicht van relevante FIT- en partnerevents omtrent internationaal ondernemen, zowel in Vlaanderen als in het buitenland.

G. Kennisdatabase buitenlandse markten

Via de website en de nieuwsbrieven van FIT krijgen bedrijven toegang tot marktinformatie over landen, sectoren, reglementering, zakelijke opportuniteiten, financiering van projecten door internationale financiële instellingen, enz. Deze informatie wordt hoofdzakelijk aangeleverd door onze buitenlandkantoren. Via hun MyFIT-profiel krijgen bedrijven toegang tot op hun maat gesneden informatie.

H. Eén internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie

Vanaf oktober 2015 bracht Flanders Investment & Trade honderden Vlaamse bedrijven, middenveldpartners, kennisinstellingen en overheidsactoren samen, om na te denken over deze cruciale vragen:

- Hoe willen we Vlaanderen internationaal beter in de markt plaatsen?
- Wat hebben de bedrijven het meest nodig?
- Hoe kunnen actoren in Vlaanderen nog beter samenwerken?

Het resultaat van dit co-creatieproces is de internationaliseringsstrategie 'Vlaanderen versnelt!'. FIT bundelde de krachten met sector- en werkgeversorganisaties, kennisinstellingen, speerpuntclusters, strategische onderzoekscentra om de doelstellingen van de strategie uit te voeren: de juiste ondersteuning bieden aan bedrijven die internationaal (willen) gaan, meer buitenlandse investeerders aantrekken en samenwerking met buitenlandse partners stimuleren.

De Vlaamse Regering stemde op 12 maart 2021 in met een update van de internationaliseringsstrategie "Vlaanderen Versnelt!" 2021-2025 ⁶⁴.

FIT werkt hiervoor o.a. samen met de al vermelde 18 structurele partners via partnerschapsovereenkomsten. We bieden hen financiering waardoor ze hun capaciteit voor internationalisering kunnen uitbouwen. Deze samenwerkingen, ook inzake communicatie naar bedrijven, creëren jaar na jaar win-winsituaties voor alle betrokkenen. FIT ontwikkelt ook zelf verder instrumenten om de doelstellingen van Vlaanderen Versnelt! te realiseren.

⁶⁴ Zie mededeling aan de Vlaamse Regering onder referentie VR 2021 1203 MED.0093/1

I. Eén internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie

Focus is bijzonder belangrijk wanneer men zaken wil realiseren en daarom zet FIT vanaf nu in op een doorgedreven sectorale aanpak waarbij we de klemtoon leggen op die sectoren en thema's waarmee Vlaanderen internationaal het verschil kan maken. Zowel onze science & technology kantoren als onze nieuwe Global Industry Leads spelen een cruciale rol in dit verhaal.

De sectoren en thema's die we van nabij opvolgen en bewerken zijn:

- Data & Digital
- Defensie & veiligheid
- Entertainment
- Life sciences & health
- Milieu- & klimaattechnologie
- Start-ups
- Transport & logistiek
- Voeding & food tech

J. Science & Technology Offices

Wereldwijd zijn er 10 Science & Technology Offices: in New York, Palo Alto, Parijs, Londen, Kopenhagen, München, Mumbai, Singapore, Guangzhou en Tokio. In samenwerking met onze partnerorganisaties zetten ze hun schouders onder **4 doelstellingen**:

1. Technologiegedreven **bedrijven uit Vlaanderen een voorsprong geven in buitenlandse markten** door hen in contact te brengen met de juiste partners.
2. Technologiegedreven **spelers uit het buitenland naar Vlaanderen aantrekken** – met name 'ontbrekende schakels'. Dat zijn spelers die het innovatieve en economische weefsel van Vlaanderen complementeren en versterken, en samen met Vlaams toptalent onze regio verder uitbouwen tot een wereldhub voor innovatie.
3. Vlaamse bedrijven, onderzoekscentra, clusters, ondernemersorganisaties, incubatoren en acceleratoren **connecteren met buitenlandse spelers**. Denk aan sectorgenoten, prospects, partners, distributeurs, potentiële investeerders, kapitaalvertrekkers en talent.
4. Vlaanderen als techregio **wereldwijd sterker op de kaart zetten**.

Elk Science & Technology Office is verantwoordelijk voor een geografisch focusgebied en legt de klemtoon op een of meerdere van deze 3 focusdomeinen: **Digital Tech, Health Tech en Climate Tech**. Stuk voor stuk technologische thema's die bijdragen tot oplossingen voor de maatschappelijke en socio-economische uitdagingen van vandaag.

K. Startup.Flanders

Vlaanderen heeft een rijk en uitgebreid start-upecosysteem. Hierin zijn start-ups, scale-ups, incubatoren, dienstverleners, investeerders en overheden actief. Omdat het belangrijk is het Vlaamse start-upecosysteem één gezicht te geven zetten we in 2023 Startup.Flanders als merk in de markt. We creëren hiermee een community voor start-ups die willen internationaliseren én voor internationale start-ups die zich in Vlaanderen willen vestigen. Informatie over het Vlaamse startup-ecosysteem is te vinden op een in samenwerking met Dealroom gecreëerd platform en in 2023 verscheen ook de tweede editie van "The State of Flanders' Startup Ecosystem".

3. Overige initiatieven

3.1 Agentschap voor Buitenlandse Handel

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH) werd opgericht via het Samenwerkingsakkoord van 24 mei 2002 tussen de federale overheid en de gewesten. Het ABH stelt zich ten dienste van de drie gewestelijke exportbevorderende instellingen en de federale overheid. De werking van het ABH omvat twee grote pijlers. Een eerste pijler betreft het organiseren van twee Belgische Economische Missies (BEM) per jaar die vooral focussen op buitenlandse economische groeimarkten. De organisatie hiervan gebeurt samen met het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (AWEX), hub.brussels en Flanders Investment & Trade (FIT).

3.2 Buitenlandse economische missies

Jaarlijks worden onder leiding van de minister-president meerdere buitenlandse economische missies georganiseerd voor de ondersteuning en de verdediging van de belangen van Vlaanderen en de Vlaamse economie in het buitenland. De organisatie van het economische en B2B-luik van de missie, incl. de bekostiging, zijn in de regel voor rekening van FIT.

3.3 Enterprise Europe Network (EEN)

NEW = bold (info via Peter) Het Enterprise Europe Network (EEN) is een initiatief van de Europese Commissie (DG GROW) dat de Europese kmo's wil ondersteunen en adviseren. De netwerkpartners zijn stevig verankerd in de diverse Europese regio's en goed geplaatst voor het verlenen van informatie omtrent Europese regelgeving en financiering, voor het faciliteren van bedrijvencontacten en het helpen opstarten van transnationale innovatieve projecten. In Vlaanderen zijn VLAIO en FIT de partners die het Enterprise Europe Network Vlaanderen vormen en die elk vanuit hun expertise kmo's wegwijs maken bij het ondernemen in Europa en de andere partnerlanden van het programma.

Enterprise Europe Network Vlaanderen behoort tot een netwerk van meer dan 600 partnerorganisaties in de EU, met 4.000 ervaren medewerkers. Dankzij dit netwerk kan men snel betrouwbare informatie leveren over de Europese wetgeving en de regelgeving in andere lidstaten. Daarnaast kan men via dit netwerk contacten leggen met bedrijven uit andere landen die op zoek zijn naar samenwerking op economisch, technologisch, duurzaam en digitaal vlak. Het netwerk heeft bovendien ook heel wat partners buiten Europa die als International Network Partners ten dienste van de bedrijven in Vlaanderen staan. Ook wordt vanuit EEN steun geboden bij het zoeken naar Access to Finance en bij de voorbereiding van EIC Accelerator-aanvragen.